

EIS-nieuws

Nieuw bestuur Stichting EIS-Nederland

Op 29 juni 1993 heeft een bestuurswisseling van de Stichting European Invertebrate Survey-Nederland plaatsgevonden. Van het oude bestuur traden Prof. Dr W. Vervoort, Dr R. de Jong en Drs J. van Tol (allen Nationaal Natuurhistorisch Museum, Leiden) af, terwijl Dr P. J. van Helsdingen zich herkiesbaar stelde. De aanleiding voor deze wijziging was de door het NNM gewenste organisatorische ontkoppeling van de Stichting EIS en het Museum. Het nieuwe bestuur is diverser samengesteld dan het oude teneinde een groter draagvlak voor EIS te verkrijgen.

Het bestuur bestaat nu uit de volgende personen:
 Prof. Dr G. van der Velde, voorzitter
 Drs A. W. M. Mol, vice-voorzitter en secretaris
 Dr P. J. van Helsdingen, penningmeester
 Drs B. Aukema, lid
 J. G. van der Made, lid

In de werkgroepenlijst op pag. 15 kunt u zien in welke werkgroepen de bestuursleden actief zijn.

Het nieuwe bestuur is van plan EIS-Nederland verder uit te breiden. Omdat er nu sprake is van een verzelfstandigd EIS zal een meerjarenconvenant met het Nationaal Natuurhistorisch Museum te Leiden worden opgesteld.

Jaarlijks zal tenminste één plenaire vergadering met vertegenwoordigers van de werkgroepen plaatsvinden. De nieuwsbrief zal meer dan voorheen een echte nieuwsbrief worden dan een publicatieorgaan. Het bestuur zal uitzien naar nieuwe publicatiemogelijkheden, waartoe overleg zal plaatsvinden met het Nationaal Natuurhistorisch Museum en de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. Ook het aan belangstellenden beschikbaar stellen van software voor invoer en opslag van gegevens en het maken van verspreidingskaartjes zal tot de aandachtspunten van het bestuur behoren. Eén en ander vergt nogal wat voorbereiding. Het bestuur is van mening dat de coördinatie en stimulering van werkgroepsactiviteiten door Centraal Bureau van EIS de belangrijkste taken zijn. In volgende Nieuwsbrieven zal meer informatie over de plannen van het bestuur verstrekt worden.

G. van der Velde

Correspondentie met het bestuur kan plaatsvinden via het adres van het Centraal Bureau Nederland (Postbus 9517, 2300 RA Leiden) of direct met de secretaris, Drs A. W. M. Mol (Marie Koenenstraat 12, 5242 EA Rosmalen).

Centraal Bureau

Plaatsnamenlijst

Het afgelopen jaar is het op het Centraal Bureau Nederland (CBN) vooral bijzonder druk geweest om de grote projecten 'Sprinkhanen en krekels' en 'Mieren, bijen en wespen' te voltooien. Bij de bestandsbewerking bleek daarbij een grote behoefte aan een nieuwe gedetailleerde plaatsnamenlijst om gegevens uit collecties automatisch van coördinaten te kunnen voorzien.

De bestaande lijsten van EIS (ca 1200 namen) en de Vlinderstichting (ca 3000 namen) bleken voor dit doel eigenlijk niet meer geheel geschikt. Inmiddels had het CBN de beschikking gekregen

over de gedigitaliseerde Gazetteer 1:50.000 van de Topografische Dienst, die ruim 40.000 plaatsnamen bevat met zeer gedetailleerde aanduidingen in UTM- en RD- (Amersfoort-)grid. Deze (prijzige) Gazetteer is door ons omgezet naar een dBase-bestand en voor ons doel bewerkt. Hierbij zijn de bestaande plaatsnamen gekoppeld aan dit bestand, om de reeds gegeven afkortingen van 10 tekens te handhaven. Daarna zijn deze records alle gecontroleerd op fouten, dubblures of juist het ontbreken in het nieuwe bestand. Hierbij bleken er helaas veel fouten te zitten in de oude plaatsnamenbestanden, zoals het aangeven van een unieke plaatsnaam, waarvan uiteindelijk diverse 'homoniemen' bleken te bestaan. Een markant voorbeeld: in één van de oorspronkelijke bestanden stond HEIKANT als code voor de plaats van die naam in Zeeland, in het huidige bestand zijn er echter 27 plaatsen met die naam, waarvan 26 in Brabant! Nadere precisering is dan natuurlijk nodig. Het aanpassen van de lijst vergde bijzonder veel handwerk, maar de nog steeds groeiende lijst begint langzamerhand vorm aan te nemen, en zal binnen niet al te lange tijd geschikt worden om te drukken en verspreiden. Er zal ook gekeken worden onder welke voorwaarden de lijst in gedigitaliseerde vorm aan de werkgroepen ter beschikking kan worden gesteld.

De lijst bevat nu al meer dan 8000 namen met één of meer unieke afkortingen, UTM-hok 1×1 km, Amersfoort-coördinaten (tenminste op 100 m nauwkeurig), provincie, object code, terreineigenaar (indien bekend) en stafkaartbladnummer. Behalve gewone namen van de 1:50.000 stafkaart bevat onze lijst een groot aantal niet op die kaarten vermelde natuurgebieden, specifieke vangplaatsen van entomologen (bijv. vaknummers in Meijndel) en ook veel historische plaatsnamen, vaak opgezocht in oude aardrijkskundige woordenboeken en op oude topografische kaarten.

Indien u informatie heeft over specifieke terreinen die niet algemeen toegankelijk is, of waarvan u verwacht dat wij die mogelijk over het hoofd zouden zien, dan ontvang ik graag uw lijstjes met terreinnaam, UTM en of Amersfoort-coördinaten (gedetailleerd) en evt. stafkaartblad. Indien het terrein niet op een kaart staat, graag ook een opmerking over de herkomst/bron van de naam.

Nieuw bestandsformaat

Al langer bestaat de wens om het huidige bestandsformaat van EIS, gebaseerd op de 80-koloms-formulieren uit het ponskaart-tijdperk aan te passen. Als proef is bij het sprinkhanenproject al gebruik gemaakt van een aangepast formaat. Op dit moment levert dat al 5 verschillende formaten op. Daarnaast levert het oude, sterk gecodeerde systeem helaas een bron voor fouten; er worden vaak invoerfouten gemaakt bij EIS-matrixnummers, leg-nummers e.d.

Het wordt dus tijd hier iets aan te veranderen. Dit kan echter niet geleidelijk, maar zal in één grote operatie moeten geschieden om fouten en misverstanden te voorkomen. Op dit moment wil ik alle EIS-medewerkers vragen hun eventuele suggesties op dit gebied aan mij kenbaar te maken. Let wel: een bestandsformaat staat los van de gebruikte software, het gaat er slechts om vast te stellen welke gegevens we in welke 'velden' of 'variabelen' opslaan, hoe lang die velden moeten zijn en in hoeverre we gaan coderen.

Enkele suggesties voor veranderingen zijn:

- Langere ruimte voor de plaatsnaam,
- Provincie opnemen
- Geen leg/det-nummers per project, maar één uniforme, herkenbare codering van verzamelaars (bijv. letterafkorting)
- Begin- en einddatum voor periodes i. p. v. enkele datum
- UTM en Amersfoort-coördinaten naar keuze, tot op 100 m nauwkeurig (EIS-matrixnummers vervallen)
- Planten, gasteren en prooien aangeven d. m. v. herkenbare lettercode.
- Terreineigenaar opnemen.

Voor verdere suggesties houd ik mij aanbevolen.

Erik van Nieuwerkerken